

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Змін до Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення»

1. Мета

Проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Змін до Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» (далі – проєкт наказу) розроблено на виконання підпункту 1.17 пункту 1 Плану організації підготовки проєктів актів та виконання інших завдань, необхідних для реалізації Закону України від 04.12.2024 № 4116-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою боротьби з ігровою залежністю (лудоманією) та вдосконалення державного регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор та лотерей» щодо узгодження міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади власних нормативно-правових актів із цим Законом, а також абзацу другого підпункту 3 пункту 6 протоколу № 31 засідання Кабінету Міністрів України від 25.02.2026 (доручення Уряду України від 25.02.2026 № 1-31/1/26-6/0) щодо забезпечення удосконалення нормативно-правового регулювання порядку проведення фінансового моніторингу організаторами азартних ігор як суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Міністерство фінансів України відповідно до норм Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) здійснює державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі – запобігання та протидія) за низкою спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу, зокрема за суб'єктами господарювання, які проводять азартні ігри та/або лотереї.

Зазначені суб'єкти відповідно до статті 7 Закону зобов'язані у своїй діяльності застосовувати ризик-орієнтований підхід з урахуванням відповідних критеріїв ризику, зокрема, пов'язаних з його клієнтами, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передання (отримання) активів, видом товарів та послуг, які клієнт отримує від суб'єкта первинного фінансового моніторингу, способом надання (отримання) послуг, з урахуванням Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2022 № 465, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 09.02.2023 за № 258/39314 (далі – Критерії ризиків).

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000065FC2E007C0FE100](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [26.02.2025 17:10:38](#) по [24.02.2027 17:10:38](#)

Міністерство фінансів України

26110-04-5/19247 від 08.07.2026

Пунктом 3 розділу I Критеріїв ризиків передбачено, що в Критеріях ризиків терміни вжито в значеннях, наведених у Законі та законах України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор», «Про державні лотереї в Україні», «Про віртуальні активи».

Зазначаємо, що 01.04.2025 набрали чинності зміни до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор», внесені Законом України від 04.12.2024 № 4116-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою боротьби з ігровою залежністю (лудоманією) та вдосконалення державного регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор та лотерей», якими передбачено, зокрема:

запровадження поняття «ігровий баланс» (сума коштів та/або електронних ігрових замінників, у межах якої гравець має право вносити ставки в азартні ігри або ініціювати виплату виграшів (призів) чи повернення коштів, внесених для участі в азартних іграх);

заміну поняття «клієнтський рахунок гравця» поняттям «особистий кабінет»;

розширення вимог щодо боротьби з ігровою залежністю (лудоманією), відповідно до яких організатор азартних ігор зобов'язаний, зокрема, унеможливити використання гравцем більше ніж одного особистого кабінету гравця; не допускати використання гравцем більше ніж одного власного рахунку для здійснення всіх розрахунків під час організації та проведення азартних ігор.

Також за результатами проведеної у 2025 році секторальної оцінки ризиків використання організаторів азартних ігор для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення (далі – ВК / ФТ / ФРЗМЗ) виявлено низку критеріїв ризику використання зазначених організаторів для ВК / ФТ / ФРЗМЗ.

З огляду на це, виникла необхідність внести відповідні зміни до Критеріїв ризиків.

3. Основні положення проєкту акта

Проектом наказу передбачено внести зміни до Критеріїв ризиків у частині: запровадження терміна «рахунок гравця»;

уточнення та доповнення критеріїв ризику за типом клієнта, зокрема:

клієнт є гравцем в азартних іграх та/або учасником у державній лотереї, стосовно якого є підозри, що він здійснює операції через декілька особистих кабінетів; виявлено ігрову поведінку, що може свідчити про навмисне піддавання іншому гравцю;

гравець здійснює спроби участі в азартній грі від імені, в інтересах та/або за дорученням третьої особи;

гравець використовує свій ігровий баланс як транзитний інструмент;

гравець бере участь в узгоджених ставках на подію із рівними шансами на перемогу разом з іншими особами;

гравець бере участь у ставках на спортивні чи кіберспортивні події з ознаками договірного характеру.

4. Правові аспекти

Проект наказу розроблено на виконання вимог Закону України від 04.12.2024 № 4116-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою боротьби з ігровою залежністю (лудоманією) та вдосконалення державного регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор та лотерей» та абзацу другого підпункту 3 пункту 6 протоколу № 31 засідання Кабінету Міністрів України від 25.02.2026 (доручення Уряду України від 25.02.2026 № 1-31/1/26-6/0).

Нормативно-правовими актами, що діють у відповідній сфері суспільних відносин, є:

закони України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор»;

постанова Кабінету Міністрів України від 09.09.2020 № 850 «Деякі питання організації фінансового моніторингу»;

наказ Міністерства фінансів України від 07.06.2024 № 282 «Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 16.07.2024 за № 1071/42416;

наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2022 № 465 «Про затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 09.02.2023 за № 258/39314.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень наказу не потребуватиме фінансування з державного бюджету чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект наказу з метою забезпечення громадського обговорення розміщено на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України (www.mof.gov.ua).

Проект наказу потребує погодження з Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством економіки, довілля та сільського господарства України, Міністерством розвитку громад та територій України, Національним банком України, Державною службою фінансового моніторингу України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку і Державною регуляторною службою України.

Зазначаємо, що Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (на сьогодні – Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України) та Міністерство інфраструктури України (на сьогодні – Міністерство

розвитку громад та територій України) відповідно до Закону України від 14.10.2014 № 1702-VII «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (втратив чинність на підставі Закону) були суб'єктами державного фінансового моніторингу та здійснювали державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії за товарними та іншими біржами, що проводять фінансові операції з товарами, та операторами поштового зв'язку (у частині здійснення ними переказу коштів) відповідно, та визначали критерії ризиків, які враховувалися зазначеними суб'єктами первинного фінансового моніторингу під час оцінки ризику своїх клієнтів. Після набрання чинності Законом ці міністерства не є суб'єктами державного фінансового моніторингу.

Проект наказу підлягає державній реєстрації в Міністерстві юстиції України.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності і не потребує зазначення позиції Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Проект наказу не містить положень, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав і свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Прийняття наказу забезпечить узгодження норм Критеріїв ризиків із вимогами Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» та врахування результатів секторальної оцінки ризиків використання організаторів азартних ігор для ВК / ФТ / ФРЗМЗ.

Реалізація положень наказу не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

_____ 2026 р.